

Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēma (EMCS)

Informatīvais materiāls par EMCS funkcionālo specifikāciju FESS

Priekšvārds

Šī informatīvā materiāla mērķauditorija ir komersanti, kuri nodarbojas vai nākotnē plāno nodarboties ar akcīzes preču (alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu un energoproduktu¹) pārvietošanu, izmantojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu.

Šis materiāls sniedz ieskatu Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmas (EMCS) funkcionālajā specifikācijā (FESS²). Tā ir pamata specifikācija, kas nepieciešama sistēmas izstrādei. FESS apraksta komersantu un dalībvalstu administrāciju (DVA) ar EMCS starpniecību veicamo darbību spektru. FESS ir dalībvalstu kopīgajās darba sapulcēs panāktās vienošanās rezultāts.

Par pamatu šim informatīvajam materiālam ir izmantots Eiropas Komisijas (EK) sagatavotais buklets angļu valodā, kas pieejams EK mājas lapā adresē:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/circulation_control/emcs_info_services/FESS_leaflet_en.pdf

Izstrādājot šo informatīvo materiālu, EK sagatavotajā bukletā ietvertā informācija ir papildināta ar jaunākajām izmaiņām FESS.

Šo informatīvo materiālu sagatavoja VID Akcīzes preču pārvaldes Pārvietošanas kontroles sistēmas vadības daļa.

¹ Naftas produkti, biodegviela un citi produkti, ko izmanto par degvielu vai kurināmo

² Pašreiz publicēta ir FESS v3.03 versija

Satura rādītājs

1	Ievads	4
2	EMCS pamatfunkcijas	6
2.1	Standarta scenārijs	6
2.2	Pārējie scenāriji	8
2.3	Imports un Eksports	9
3	SEED un atsauces dati	10
3.1	SEED	10
3.2	Atsauces dati	10
4	EMCS papildus funkcijas	11
4.1	Komersantiem nozīmīgas papildus funkcijas	11
4.2	DVA uzraudzības papildus funkcijas	11
4.3	Administratīvā sadarbība un riska vadība.	11
5	Pagaidu risinājumi un sistēmas atjaunošana	12
6	Dažādi	13
6.1	Biznesa prototips.....	13
6.2	EMCS ieviešanas posmi.....	13
6.3	Izmaiņas specifikācijās.....	13
7	Lietotie termini un saīsinājumi	14
8	Papildus informācija par EMCS	15

1 Ievads

EMCS būs datorizēta sistēma, kas paredzēta akcīzes preču pārvietošanas uzraudzībai Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs.

Akcīzes preces var pārvietot:

- kad akcīzes nodoklis ir samaksāts;
- kad akcīzes nodokļa samaksa ir atlikta.

EMCS attieksies vienīgi uz tām akcīzes precēm, kuras tiks pārvietotas, izmantojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu.

Pašlaik, pārvietojot akcīzes preces ES, ir nepieciešams akcīzes preču pavaddokuments (AAD) papīra formā, kurš satur informāciju par precēm, piegādes vietu, iesaistītajām DVA un komersantiem.

AAD noformē preču nosūtītājs. Saņēmējs pēc preču saņemšanas nosūta AAD 3.eksemplāru atpakaļ nosūtītājam, lai tas varētu atbrīvoties no akcīzes nodokļa nodrošināšanas par nosūtītajām precēm. Akcīzes nodokļa nodrošinājums, kuru parasti iesniedz nosūtītājs, tiek izmantots akcīzes nodokļa parāda dzēšanai, gadījumos, kad sūtījums vai tā daļa nav nonācis piegādes vietā.

AAD datorizācija ir galvenais EMCS mērķis.

EMCS projekts paredz pilnībā aizstāt AAD ar elektronisku pavaddokumentu (e-AAD). EMCS būs vienota sistēma visā ES. Salīdzinājumā ar AAD apriti, EMCS:

- ļaus elektroniski veikt e-AAD iesniegšanu un akceptēšanu;
- ļaus elektroniski iesniegt akcīzes preču saņemšanas apliecinājumu;
- uzlabos ES iekšējā tirgus funkcionēšanu, vienkāršojot akcīzes preču pārvietošanu ES teritorijā un īstenojot preču plūsmas tiešu pārraudzību.

EMCS priekšrocības:

- komersantiem: ātra atbrīvošanās no akcīzes nodokļa nodrošināšanas par nosūtītajām precēm un administratīvā sloga samazināšana;
- DVA: labāka akcīzes preču kustības pārskatāmība, krāpniecisku darījumu riska samazināšanās un precīzāka kontroles pasākumu īstenošana.

Komersantu lomas

Līdz ar EMCS ieviešanu daļēji mainīsies akcīzes preču pārvietošanas procesā iesaistīto komersantu lomas.

FESS ir paredzētas šādas komersantu lomas:

- nosūtītājs:
 - akcīzes preču noliktavas turētājs;
 - reģistrēts nosūtītājs;
- saņēmējs:
 - akcīzes preču noliktavas turētājs;
 - reģistrēts saņēmējs;
 - īslaicīgi reģistrēts saņēmējs.

Priekšstatu par komersantu lomām EMCS sniedz tabula, kurā salīdzinātas pašreiz akcīzes preču pārvietošanā iesaistīto komersantu lomas ar FESS paredzētajām komersantu lomām.

Loma šobrīd	Loma FESS	Darbība nākotnē
akcīzes preču noliktavas turētājs	akcīzes preču noliktavas turētājs	pastāvīga akcīzes preču nosūtīšana un saņemšana, izmantojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu
importētājs	reģistrēts nosūtītājs	pastāvīga akcīzes preču nosūtīšana importējot preces, izmantojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu
apstiprināts tirgotājs	reģistrēts saņēmējs	pastāvīga akcīzes preču saņemšana, izmantojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu
neapstiprināts tirgotājs	īslaicīgi reģistrēts saņēmējs	īslaicīga akcīzes preču saņemšana, izmantojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu

2 EMCS pamatfunkcijas

EMCS pamatfunkcijas ietver scenārijus, kas izriet no komercdarījumu prakses un apraksta akcīzes preču pārvietošanas iespējas, izmantojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu.

Sākot ar e-AAD iesniegšanu un beidzot ar saņemšanas apliecinājuma iesniegšanu, preču pārvietošana tiks dokumentēta EMCS elektroniskā veidā. Akcīzes preču pārvietošanas stadijas EMCS tiks atspoguļotas ar atbilstošu e-AAD statusu. e-AAD statuss būs atkarīgs no informācijas, ko sistēmā ievadīs preču nosūtītājs vai saņēmējs, kad tas informēs DVA par attiecīgu preču pārvietošanas stadiju.

E-AAD statuss: statuss, kādu EMCS piešķir e-AAD tā aprites cikla ietvaros, piemēram, "Akceptēts" – kad e-AAD ir formāli pārbaudīts EMCS; „Noslēgts” – kad ir iesniegts saņemšanas apliecinājums u.c.

2.1 Standarta scenārijs

Visizplatītākais akcīzes preču pārvietošanas scenārijs EMCS ir nosaukts par standarta scenāriju, kas ietver akcīzes preču nosūtīšanu no akcīzes preču noliktavas citai akcīzes preču noliktavai vai reģistrētam saņēmējam. Standarta scenārijs sastāv no divām pamatfunkcijām – e-AAD iesniegšana un saņemšanas apliecinājuma iesniegšana. Pārējie scenāriji (e-AAD anulēšana, piegādes vietas maiņa, nosūtīšana īslaicīgi reģistrētam saņēmējam, atteikšanās no sūtījuma, daļēja atteikšanās no sūtījuma, imports, eksports) ir atvasināti no standarta scenārija.

2.1.1 E-AAD akceptēšana

Nosūtītāja iesniegto e-AAD projektu EMCS pārbaudīs automātiski, atbilstoši sistēmā izveidotajiem vērtēšanas kritērijiem.

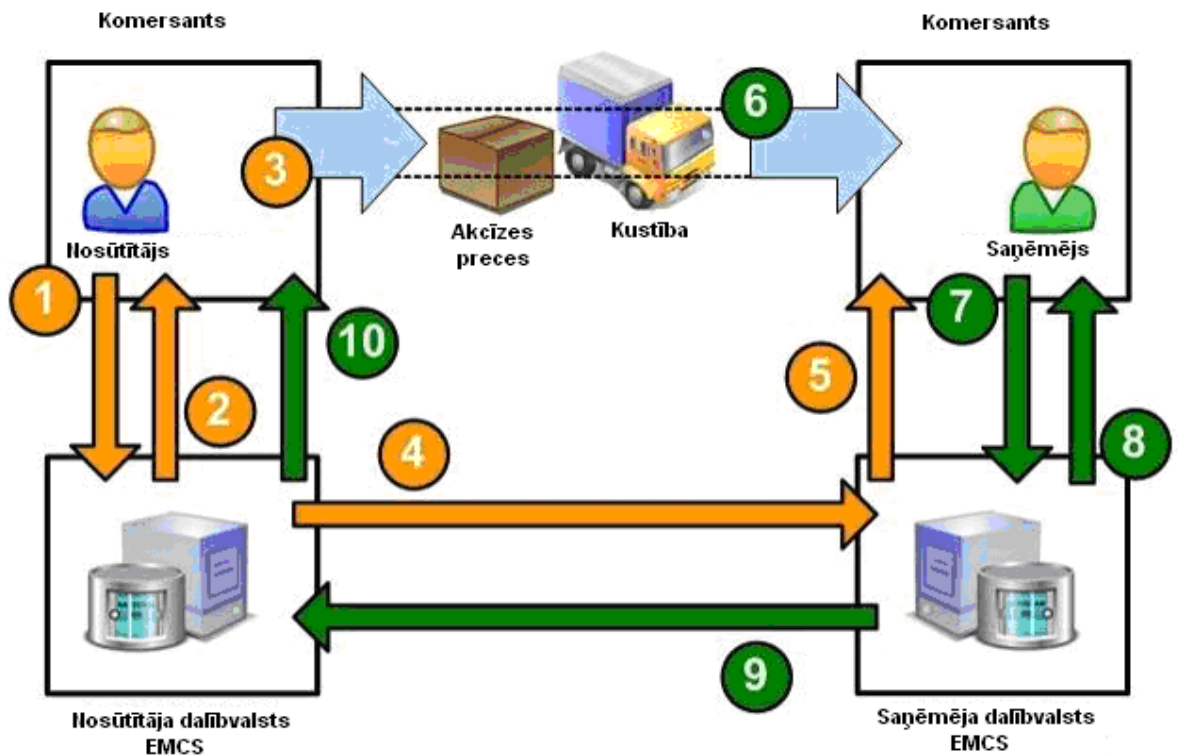
Ja e-AAD projektā tiks konstatētas kļūdas, tas netiks akceptēts un nosūtītājs automātiski saņems konstatēto kļūdu sarakstu.

Pēc e-AAD akceptēšanas, tam tiks piešķirts unikāls numurs - *AAD Reference Code* (ARC), e-AAD iegūs statusu "Akceptēts" un izmaiņas e-AAD saturā nebūs iespējams veikt, izņemot gadījumus, kad tiks mainīta piegādes vieta.

Preču pārvietošanas laikā kravu pavadošajai personai būs jāzina e-AAD piešķirtais ARC.

EMCS standarta scenārija shēma:

Attēls nr.1. EMCS standarta scenārijs

Standarta scenārija darbību secība:

- 1 – Nosūtītājs iesniedz e-AAD projektu;
- 2 – Nosūtītāja dalībvalsts EMCS automātiski pārbauda e-AAD projektu un akceptētu e-AAD nosūta atpakaļ nosūtītājām;
- 3 – Nosūtītājs nosūta akcīzes preces un dara zināmu ARC kravu pavadošajai personai;
- 4 – Nosūtītāja dalībvalsts EMCS pārsūta e-AAD saņēmēja dalībvalsts EMCS;
- 5 – Saņēmēja dalībvalsts EMCS pārsūta e-AAD saņēmējam;
- 6 – Akcīzes preces nonāk galamērķī;
- 7 – Saņēmējs iesniedz saņemšanas apliecinājumu;
- 8 – Saņēmēja dalībvalsts EMCS akceptē saņemšanas apliecinājumu un nosūta to atpakaļ saņēmējam;
- 9 – Saņēmēja dalībvalsts EMCS saņemšanas apliecinājumu pārsūta nosūtītāja dalībvalsts EMCS;
- 10 – Nosūtītāja dalībvalsts EMCS saņemšanas apliecinājumu pārsūta tālāk nosūtītājam, nosūtītājs ir atbrīvojies no akcīzes nodokļa nodrošināšanas par nosūtītajām precēm un akcīzes preču pārvietošanu var uzskatīt par noslēgtu.

2.1.2 Laika kontroles izmantošana

E-AAD akceptēšanas laikā sistēmā tiks aktivizēta laika ierobežojuma kontrole (taimeris), kas kontrolēs sūtījuma piegādi saņēmējam noteiktā laikā.

Ja noteiktajā laikā netiks iesniegts saņemšanas apliecinājums, tad e-AAD tiks iezīmēts un EMCS nosūtīs atgādinājumu nosūtītājam un saņēmējam.

Pēc atgādinājuma saņemšanas, saņēmējam un/vai nosūtītājam būs jāveic šādas darbības: ja saņēmējs jau būs saņēmis preces, tam būs jāiesniedz paskaidrojums par saņemšanas apliecinājuma iesniegšanas termiņa nokavēšanu un jāiesniedz saņemšanas apliecinājums, ja saņēmējs preces vēl nebūs saņēmis, nosūtītājam būs jāiesniedz paskaidrojums par piegādes kavēšanās iemesliem.

2.1.3 Saņemšanas apliecinājuma iesniegšana

Pēc akcīzes preču saņemšanas, saņēmējam jāapstiprina preču saņemšana, iesniedzot saņemšanas apliecinājumu.

Parasti, saņemot preces, saņēmējs pārbauda to stāvokli un konstatē neatbilstības (pārpalikumus vai zudumus, ja tādi ir). Pārbaudes rezultātus saņēmējam būs jāatspoguļo saņemšanas apliecinājumā, kas tiks nosūtīts pārbaudei EMCS.

Saņemšanas apliecinājuma iesniegšana būs līdzvērtīga pašreiz spēkā esošā papīra AAD trešā eksemplāra iesniegšanai. Tas nozīmē, ka saņēmējs, iesniedzot elektronisku saņemšanas apliecinājumu, būs atbildīgs par iesniegto informāciju un Valsts ieņēmumu dienests to varēs izmantot kontroles vajadzībām.

Pārvietošanu varēs uzskatīt par noslēgtu (e-AAD iegūs statusu "Noslēgts") tad, kad EMCS automātiski pārbaudīs iesniegto saņemšanas apliecinājumu un pārsūtīs to visām iesaistītājām pusēm (skat. attēlu nr.1).

2.2 Pārējie scenāriji

2.2.1 e-AAD anulēšana

Nosūtītājs varēs anulēt e-AAD pie šādiem nosacījumiem:

- pieļautas kļūdas e-AAD (nepareizs preces kods, daudzums u.c.);
- darījums starp komersantiem pēkšņi atcelts;
- preču pārvietošana nav uzsākta, proti, preces joprojām atrodas nosūtītāja akcīzes preču noliktavā.

Pēc preču izvešanas no akcīzes preču noliktavas e-AAD vairs nebūs anulējams.

Ja darījums starp komersantiem tiks atcelts jau pēc preču izvešanas, tad nosūtītājs varēs veikt piegādes vietas maiņu.

2.2.2 Piegādes vietas maiņa

Nosūtītājs varēs mainīt sūtījuma piegādes vietu.

Mainīt piegādes vietas informāciju e-AAD būs iespējams sūtījuma pārvietošanas laikā, kā arī gadījumā, kad saņēmējs, saņemot preces, konstatēs, ka sūtījums vai tā daļa neatbilst līguma nosacījumiem, par kuriem puses iepriekš būs vienojušās.

Piegādes vietas maiņu veiks nosūtītājs, norādot jaunu saņēmēju, kas varēs būt arī pats nosūtītājs, ja preces būs nepieciešams nogādāt atpakaļ noliktavā.

Izmaiņas e-AAD pārbaudīs EMCS. Nosūtītājs tiks informēts par pārbaudes rezultātiem.

Informāciju par piegādes vietas maiņu saņems arī sākotnējais un jaunais saņēmējs.

2.2.3 Atteikšanās no sūtījuma pēc preces piegādes

FESS ir paredzēta principiāli jauna iespēja akcīzes preču pārvietošanas ietvaros – saņēmējs varēs arī daļēji atteikties no sūtījuma. Pie saņemšanas apliecinājuma iesniegšanas saņēmējs varēs:

- apstiprināt sūtījuma saņemšanu pilnā apjomā;
- daļēji atteikties no sūtījuma;
- pilnībā atteikties no sūtījuma.

Lai saņēmējs varētu daļēji vai pilnībā atteikties no sūtījuma, saņemšanas apliecinājumā būs jānorāda atteikšanās iemesls (piem. konstatēta preču neatbilstība u.c.).

Atteikšanās no sūtījuma gadījumā nosūtītājam būs jāveic piegādes vietas maiņa atteiktajai sūtījuma daļai, kā rezultātā preces varēs pārvietot uz citu piegādes vietu vai atgriezt nosūtītāja akcīzes preču noliktavā.

2.3 Imports un Eksports

EMCS varēs izmantot arī muitas procedūru (imports, eksports) piemērošanas gadījumos.

2.3.1 Imports

Akcīzes preces varēs izlaist brīvam apgrozījumam, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu (importa scenārijs).

Importa scenārijs ir atvasināts no standarta scenārija, kas aprakstīts 2.1.punktā. Atšķirībā no standarta scenārija, importa gadījumā pārvietošana nesāksies no akcīzes preču noliktavas, bet no muižošanas iestādes, tādēļ komersantam (importētājs, vai cita persona), kurš iesniegs e-AAD, būs iepriekš jāiegūst reģistrēta nosūtītāja statuss. Savukārt, lai to iegūtu, minētajam komersantam būs jāiesniedz akcīzes nodokļa nodrošinājums.

Muitas iestāde preces izlaidīs pēc tam, kad būs akceptēts e-AAD un tajā norādītā informācija būs salīdzināta ar importa deklarācijā norādīto informāciju. Līdzīgi kā standarta scenārijā, arī importa gadījumā būs iespēja izmantot e-AAD anulēšanu un piegādes vietas maiņu.

2.3.2 Eksports

Saskaņā ar pašreizējo kārtību, kad akcīzes preces izved ārpus ES teritorijas, izmantojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, izvešanas muitas iestāde apstiprina AAD 3.eksemplāru un atgriež to nosūtītājam, tādā veidā noslēdzot akcīzes preču pārvietošanu ES teritorijā.

Paredzēts, ka akcīzes preču eksportam tiks izmantota EMCS un Eksporta Kontroles Sistēmas (EKS) saskarne, kas nodrošinās elektronisku informācijas apmaiņu starp abām sistēmām. EKS ir eksporta procedūras datorizācijas projekts. EKS sistēma atrodas izstrādes stadijā un uzsāks darboties neilgi pirms EMCS.

Akcīzes preču eksportēšanu varēs veikt divējādi:

- uzsākt eksporta procedūru eksportēšanas muitas iestādē (eksporta formalitāšu kārtošana pēc tam, kad e-AAD būs akceptēts EMCS un preces nogādātas eksportēšanas muitas iestādē);
- veikt vietējo muižošanu (eksporta formalitāšu kārtošana pēc tam, kad e-AAD būs akceptēts EMCS, bet preces atradīsies akcīzes preču noliktavā).

Pēc preču izlaišanas eksportam EMCS gaidīs ziņojumu no EKS par preču izvešanu no ES. Pārvadājums tiks noslēgts EMCS pēc minētā ziņojuma saņemšanas. Uz EKS ziņojuma pamata EMCS automatiski izveidos saņemšanas apliecinājumu un nosūtīs to nosūtītājam. Līdzīgi, kā standarta scenārijā, arī eksporta procedūrā būs iespēja izmantot e-AAD anulēšanu un piegādes vietas maiņu.

3 SEED un atsauces dati

EMCS komersantu reģistrs (SEED) un atsauces dati ir priekšnoteikums EMCS darbībai.

3.1 SEED

SEED ir ES vienots reģistrs, kas satur informāciju par komersantiem, kam ir tiesības veikt darbības ar akcīzes precēm, izmantojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu.

DVA veido un uztur komersantu, kuriem ir tiesības veikt darbības ar akcīzes precēm, izmantojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, reģistru. DVA reģistros esošā informācija EMCS funkciju nodrošināšanai tiks apkopota SEED. EMCS izmantos SEED datus e-AAD automatiskajā pārbaudē. Informācija par nosūtītāju un saņēmēju tiks salīdzināta ar SEED esošo, tādā veidā noskaidrojot vai nosūtītāja un saņēmēja akcīzes identifikācijas numuri ir derīgi.

Komersanti, kuri nodarbosies ar preču pārvietošanu atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā, tiks iedalīti pēc to pieejas tiesībām EMCS – pastāvīgi reģistrētajos (akcīzes preču noliktavas turētājs, reģistrēts saņēmējs, reģistrēts nosūtītājs) un īslaicīgi reģistrētajos komersantos (īslaicīgi reģistrēts saņēmējs, reģistrēts nosūtītājs).

SEED reģistrā būs ietverts:

- Akcīzes numurs, tas ir unikāls identifikācijas numurs, kuru DVA piešķir personai vai darbības vietai (piem. akcīzes preču noliktavai);
- personas vai darbības vietas nosaukums un adrese;
- akcīzes preču kategorija un/vai produkti, ar kuriem persona būs tiesīga veikt darbības;
- DVA, no kuras varēs iegūt papildus informāciju;
- speciālās atļaujas (licences) derīguma termiņš – izsniegšanas datums, pārreģistrācijas datums un, ja piemērojams, atļaujas beigu termiņš;
- cita nozīmīga informācija (piemēram, atļauja tiešās piegādes procedūrai).

EMCS piedāvās ātru aktuālās informācijas apmaiņas mehānismu, kas ļaus visām DVA vienlaicīgi saņemt identisku informāciju par SEED reģistrētajiem komersantiem.

3.2 Atsauces dati

Atsauces dati ir visu veidu klasifikatori, kas ir nepieciešami EMCS darbībai:

- Akcīzes iestāžu saraksts (EOL);
- dažādu klasifikatoru saraksts, kas tiek izmantots EMCS ziņojumos, ieskaitot akcīzes preču kategorijas un kodus;
- kopējie sistēmas parametri, tādi kā noteiktie laika ierobežojumi un preču kategoriju, kas autorizētas specifiskām funkcijām, saraksts.

Komersanti EMCS izmantojamus klasifikatorus varēs lietot skatīšanās režīmā vai lejupielādēt.

4 EMCS papildus funkcijas

Līdztekus EMCS pamatfunkcijām tiek plānotas arī citas funkcijas komersantu ērtībai un DVA uzraudzības nodrošināšanai.

4.1 Komersantiem nozīmīgas papildus funkcijas

EMCS ir paredzētas šādas komersantiem nozīmīgas papildus funkcijas:

- **Negadījuma pārskats:** tā kā pārvietošanas laikā ir iespējami neparedzēti atgadījumi (piemēram, zādzība, ceļu satiksmes negadījums, daļēja vai pilnīga preču bojāeja, dokumentu nozaudēšana u.c.), šī funkcija paredz iespēju reģistrēt minētos atgadījumus EMCS, iesniedzot attiecīgu ziņojumu. Šādu ziņojumu varēs iesniegt nosūtītāja DVA, saņēmēja DVA, kā arī DVA, kuras teritorijā būs noticis negadījums. Ziņojumu izveidos pamatojoties uz nosūtītāja, saņēmēja, pārvadātāja vai citas personas iesniegto dokumentu (piem. uz pārvadātāja iesniegtu policijas iestādes sastādītu aktu par ceļu satiksmes negadījumu). Tādā veidā EMCS būs fiksēta liecība par negadījumu un to saņems visi pārvietošanā iesaistītie dalībnieki;
- **Komersanta informēšana par reģistrācijas datiem SEED:** ikviens SEED reģistrēts komersants būs tiesīgs pieprasīt un saņemt informāciju, kas par viņu ir iekļauta SEED. Komersanti EMCS varēs pārbaudīt savu datu pareizību. Nepieciešamības gadījumā varēs pieprasīt informācijas aktualizēšanu;
- **Piekluve informācijai par akcīzes preču pārvietošanu:** Komersanti varēs pieprasīt un saņemt no EMCS informāciju par sūtījumiem, kuros tie būs iesaistīti.

4.2 DVA uzraudzības papildus funkcijas

DVA uzraudzības nodrošināšanai EMCS ir paredzētas šādas papildus funkcijas:

- **Veikto pārbaūžu ziņojumi:** DVA varēs veikt arī sūtījumu fiziskas pārbaudes pārvietošanas laikā. Pārbaudes rezultāti tiks reģistrēti EMCS, lai kalpotu kā liecība turpmākajās iespējamās kontroles procedūrās;
- **Pārvietošanas pārtraukšana:** funkcija paredzēta gadījumam, kad pārbaudē būs atklāts smags pārkāpums un krava jākonfiscē. DVA balstoties uz pārbaudes rezultātiem vai negadījuma pārskatā fiksēto, varēs pieņemt lēmumu, ka pārvietošana ir jāpārtrauc. Šādā gadījumā DVA kļūs par saņēmēja dalībvalsti un e-AAD tiks noslēgts.

4.3 Administratīvā sadarbība un riska vadība.

EMCS būs ietvertas jau šobrīd darbojošās Akcīzes agrinās brīdināšanas sistēmas (EWSE) un Akcīzes preču pārvietošanas apstiprināšanas sistēmas (MVS) funkcijas. Papildus minētajām funkcijām ir paredzēts nodrošināt arī operatīvu informācijas pieprasīšanas funkciju (*ad-hoc*) starp DVA.

Informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm tiks balstīta uz EMCS iestrādātajiem riska vadības modeļiem, kas ļaus dalībvalstīm piemērot daudz efektīvākus pasākumus komersantu darbības uzraudzībai tā, lai to komersantu, kas ievēro normatīvajos aktos noteikto kārtību, darbība netiktu traucēta.

5 Pagaidu risinājumi un sistēmas atjaunošana

Iespējamiem EMCS darbības pārtraukumiem ir paredzēti pagaidu risinājumi un sistēmas darbības atjaunošanas pasākumi.

Pagaidu risinājumi un sistēmas atjaunošanas pasākumi ietver:

- preventīvos pasākumus iespējamo izņēmuma gadījumu novēršanai un sistēmas sagatavošanai pagaidu risinājumiem;
- atkāpšanos no standarta procedūras sistēmas darbības pārtraukuma gadījumā, tādā veidā, ka komersanti varēs turpināt akcīzes preču pārvietošanu, kamēr tiks atjaunota sistēmas darbība;
- informācijas atjaunošanu un pilnas pārvietošanas vēstures izveidi EMCS.

Ir paredzēts, ka kritiskākajos brīžos sistēmas darbības pārtraukumam nevajadzētu pārsniegt 30 min. Komersanti tiks informēti par sistēmas darbības pārtraukumu, pāriešanu uz atkāpšanās režīmu un sistēmas darbības atjaunošanu. Izsludināta atkāpšanās režīma ietvaros ir paredzēts pāriet uz atkāpšanās risinājumiem – īslaicīgu papīra pavaddokumentu apriti.

6 Dažādi

6.1 Biznesa prototips

Vienlaicīgi ar EMCS specifikāciju izstrādi EK ir izveidojusi un uztur īpašu mācību uzskates līdzekli – Biznesa prototipu (BPR), kas palīdz apgūt FESS.

Tas vispārīgi ilustrē EMCS un ar piemēriem demonstrē lietotāja izvēlēto preču pārvietošanas scenāriju, tādā veidā sniedzot priekšstatu, kā sistēma darbosies.

BPR ir pieejams:

<http://www.vid.gov.lv/default.aspx?tabid=8&id=3695&hl=1&mod=33>

6.2 EMCS ieviešanas posmi

Saskaņā ar EMCS ieviešanas fāžu un satura specifikāciju (PSS):

- EMCS ieviešana ir sadalīta vairākos posmos, kā rezultātā visas FESS paredzētās funkcijas netiks ieviestas vienlaicīgi;
- EMCS funkcijas ir sadalītas pa „paketēm”, kas pakāpeniski tiks ieviestas ES dalībvalstīs;
- pirmā EMCS posma ieviešanas termiņš šobrīd ir koriģēts, plānots, ka ieviešana notiks 2010.gada 1.aprīlī un tā nodrošinās pamatfunkciju darbības uzsākšanu.

Sīkāk EMCS ieviešana pa posmiem ir aprakstīta PSS, kas pieejama EK mājas lapā:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/circulation_control/emcs_computerisation_project/index_en.htm

6.3 Izmaiņas specifikācijās

Dalībvalstis un EK nodrošina nepieciešamo izmaiņu veikšanu EMCS sistēmas specifikācijās.

FESS tiek pakāpeniski pilnveidots un piemērots komercdarbības nepieciešamībām, piemēram, FESS v2.10 versijā tika iekļauts Daļējas atteikšanās no sūtījuma scenārijs, kas netika iekļauts iepriekšējās versijās. Līdz EMCS ieviešanai ir paredzēts pilnveidot FESS, tomēr būtiskas izmaiņas scenārijos netiek plānotas. Atbilstoši FESS scenārijos paredzētajām procedūrām, tiek pilnveidotas arī pārējās EMCS specifikācijas.

7 Lietotie saīsinājumi

Saīsinājumi	Nozīme (latviešu val.)
AAD	Administratīvais akcīzes preču pavaddokuments
ARC	e-AAD numurs
BPR	Biznesa prototips
DVA	Dalībvalsts administrācija
e-AAD	Elektroniskais administratīvais akcīzes preču pavaddokuments
EK	Eiropas Komisija
EMCS	Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēma
ES	Eiropas Savienība
EWSE	Akcīzes agrīnās brīdināšanas sistēma
FESS	Funkcionālā akcīzes sistēmas specifikācija
FRS	Pagaidu risinājumu un sistēmas atjaunošanas specifikācija
MVS	Akcīzes preču pārvietošanas apstiprināšanas sistēma
SEED	EMCS komersantu reģistrs
VID	Valsts ieņēmumu dienests

8 Papildus informācija par EMCS

EMCS ieviešanas periodā tiks veikta sistēmas mērķauditorijas informēšana, kuras laikā interesenti tiks iepazīstināti ar projekta ieviešanas aktualitātēm un būtiskiem sistēmas aspektiem.

Informācija par EMCS projektu tiks izplatīta vairākos veidos:

- ar elektroniskās sarakstes starpniecību;
- projektam veltītā VID mājas lapas sadaļā;
- ar informatīvajiem materiāliem;
- semināros un apmācībās.

EMCS projektam veltīta VID mājas lapas sadaļa:

<http://www.vid.gov.lv/default.aspx?tabid=8&id=3734&hl=1>

EMCS projektam veltīta Eiropas Komisijas mājas lapas sadaļa:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/circulation_control/index_en.htm

Kontaktinformācija:

Adrese: Akcīzes preču pārvalde
Jeruzalemes iela 1
Rīga, LV-1010

Tālruni: +371 67016823
+371 67016824

Fakss: +371 67016826

E-pasts: emcs_info@vid.gov.lv

Labprāt atbildēsim uz Jūsu jautājumiem!